

РЕШЕНИЕ

№ 590

гр. София, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВЕТА В. ИВАНОВА

при участието на секретаря ДИАНА АЛ. МАНОЛОВА
като разгледа докладваното от ИВЕТА В. ИВАНОВА Гражданско дело № 20231110108632 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са от [фирма] против А. Б. Д. кумулативно обективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК и по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищцовото дружество **сумата от 1 279,86 лева**, представляваща непогасена главница по договор за издаване на кредитна карта „***“ от 26.10.2015 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда - 24.08.2022 г. до изплащане на вземането и **сумата от 345,57 лева**, представляваща лихва за забава за периода от 26.10.2019 г. до 23.08.2022 г., за които суми по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, I ГО, 51-ви състав е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.09.2022 г.

Ищецът твърди, че на 26.10.2015 г. между [фирма], в качеството му на кредитор и ответника А. Б. Д., в качеството му на кредитополучател, бил сключен договор за издаване на кредитна карта „***“, по силата на който кредиторът предоставил на кредитополучателя и картодържател кредитна карта с разрешен кредитен лимит от 1 500 лева. Сумата била усвоена от Д. чрез тегления в брой и плащания в търговски обекти, както и за погасяване на предходно негово задължение по договор за издаване на кредитна карта „*** *** **“ от 2007 г. съгласно клаузата на чл. 2.2 от договора за кредит. Посочва се, че съгласно клаузата на чл. 3 от договора ползваната част от разрешения кредитен лимит се олихвява с променлив годишен лихвен процент, формиран от референтен лихвен процент, който към момента на сключване на договора възлиза на 0,943 % и фиксирана надбавка, която се различава при безкасово плащане на стоки и услуги и при теглене на пари в брой. Поддържа се, че при допуснато просрочие от страна на кредитополучателя търговската банка начислява и наказателна надбавка в размер от 5 % на основание чл. 3.6 от договора. Уговореният ГПР възлиза на 22,29 % , съответно на 35,22 % - в зависимост от начислената договорна лихва и при условие на усвояване на целия кредитен лимит. Ищцовото дружество твърди, че

процесният договор е сключен след предоставяне на ответника на преддоговорна информация, съдържащи основните характеристики на договора. Посочва, че договорът е със срок на действие от две години, считано от подписването му и обусловен от периода на валидност на кредитната карта. Същият е подновен автоматично за нови две години, при липсата на изрично заявление от кредитополучателя с изразено несъгласие за това. [фирма] заявява, че на 15.12.2021 г. е придобило вземанията по договора за кредитна карта от 26.10.2015 г. срещу ответника А. Д. по силата на приложение № 1А към договор за прехвърляне на парични вземания, сключен между ищеца и кредитора *** АД, за която промяна ответникът следва да се счита за уведомен с нарочно писмено уведомление, представляващо приложение към исковата молба. Посочва се, че на 26.10.2019 г. е настъпил крайният срок за погасяване на дължимите суми по договора за кредитна карта, като от Д. са останали непогасени вземане за главница в размер от 1 279,86 лева и вземане за лихва за забава в размер от 345,57 лева за периода от 26.10.2019 г. до 23.08.2022 г. За посочените суми в хода на производството по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 51-ви състав е издадена заповед за изпълнение на парично задължение, срещу която е подадено писмено възражение от длъжника. С тези доводи ищецът обосновава правния си интерес от търсената защита и отправя искане за уважаване на исковите претенции. Намира за дължима и претендира и законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 24.08.2022 г. до изплащане на вземането, както и сторените по делото разноски.

В депозирания в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК писмен отговор ответникът А. Б. Д., чрез пълномощника си адв. Е. Ш., оспорва предявените иски като недопустими и неоснователни, намирайки, че ищцовото дружество не е процесуално легитимирано да предяви същите, тъй като не е носител на материалното право. Конкретно поддържа, че приложените към исковата молба доказателства касаят сключването на договор за цесия, по силата на който са прехвърлени вземания по договор за кредит от 29.10.2007 г., а процесните иски касаят договор за кредитна карта от 26.10.2015 г. По същество оспорва исковите с довод за липсата на доказателства относно съществуването на процесните вземания и начина на формиране на размера им. Възражава срещу твърдението за надлежното уведомяване на ответника за извършената цесия, тъй като уведомлението към исковата молба не изхожда от упълномощен представител на ищеца, а и е адресирано до трето лице. Навежда довод за погасяване на вземанията по давност. С тези доводи отправя искане за прекратяване на производство, респ. за отхвърляне на исковите и за присъждане на сторените по делото разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно съединени установителни иски по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 99 ЗЗД и по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване със силата на пресъдено нещо съществуването на парични вземания на ищеца срещу ответника, удостоверени в заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

Съдът, като съобрази, че възражението на длъжника срещу заповедта за изпълнение е подадено в срока по чл. 414, ал. 1 ГПК и съдържа оспорване на удостоверените в същата вземания, а установителните иски са предявени в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК, след дадени от съда указания по реда на чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, намира, че за ищеца е налице интерес от исканото установяване.

Същевременно, както е прието и в определението от 12.07.2023 г. по реда на чл. 140 ГПК, съдът намира предявените иски претенции за процесуално допустими, предвид изричните твърдения на ищеца, че същият е носител на вземанията по договора за кредитна

карта от 26.10.2015 г. по силата на настъпило частно правоприемство от първоначалния кредитор чрез прехвърлянето им с договор за цесия. В тази връзка доводите на ответника, развити в отговора на исковата молба, за липсата на процесуална легитимация на ищеца, предвид липсата на доказателства за прехвърляне в правната му сфера именно на процесните вземания, касае спора по същество и неговата активна легитимация като носител на притезанията, което е от значение за основателността на исковите, но не и за тяхната допустимост, поради което не е налице основание за прекратяване на производството.

Съгласно разпоредбата на чл. 240, ал. 1 ЗЗД с договора за заем заемото се предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество заедно с лихва, в случай, че това е уговорено писмено – арг. ал. 2 от законовия текст.

В този смисъл е и разпоредбата на чл. 9, ал. 1 ЗПК съгласно която договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит в т.ч. под формата на заем, при което потребителят заплаща стойността на услугата чрез извършването на периодични вноски.

Касае се за неформална и реална двустранна правна сделка, при която заемното правоотношение между страните възниква при кумулативното наличие и на двата елемента от така очертания фактически състав – постигнато съгласие между страните сумата да се предаде в собственост на заемателя със задължение за връщането ѝ и реално предаване на сумата от заемото на заемателя с твърдяното предназначение - под формата на заемни средства. Следователно, договорът за заем се счита за сключен в момента, в който, въз основа на постигнато между страните по договора съгласие, едната страна даде, а другата получи в заем, пари или други заместими вещи. При този договор заемото дължи предаване на заемната сума, а заемателят връщане на същата в уговорения срок.

Разновидност на договора за заем/потребителски кредит е договорът за револвиращ кредит, при който страните постигат съгласие в рамките на целия срок на действие на същия кредитополучателят да разполага с определена сума /кредитен лимит/, която да ползва многократно и неограничено във времето в рамките на целия срок на действие на договора в пълен размер или частично.

Същевременно, форма на реално усвояване на договорения кредитен лимит от страна на кредитополучателя е посредством използване на кредитна карта – вид платежна карта, чието издаване представлява платежна услуга по см. на чл. 4, т. 5 ЗПУПС, предоставяна по силата на договор за издаване на кредитна карта.

Следователно, възникването в полза на ищеца на процесните вземания е обусловено от установяване, при условията на пълно и главно доказване, на следните обстоятелства: 1). наличието на твърдяното облигационно правоотношение между дружеството-кредитор и ответника, предаването на кредитната карта и усвояването на кредитния лимит от кредитополучателя, уговорения падеж; 2). наличието на валидно постигната договореност между страните за връщане на кредита с надбавка лихва; 3). настъпване на падежа на кредита; 4). да установи вземанията си и по размер, както и размера на обезщетението за забава за процесния период; 5). да установи, че е станал титуляр на сочените вземания на твърдяното основание – договор за цесия, сключен с дружество, придобило вземанията, включването на процесните вземания в неговия предмет и уведомяването на длъжника за настъпилата промяна в кредиторите.

При доказване на горните факти в тежест на ответника е да установи погасяване на паричното си задължение.

Данните, следващи от приетите по делото писмени доказателства сочат, че между третото за процеса лице [фирма], в качеството му на кредитор и издател и ответника А. Б.

Д., в качеството му на кредитополучател и картодържател е сключен договор за издаване на кредитна карта *** от 26.10.2015 г., по силата на който търговската банка издава на насрещната договаряща страна кредитна карта * за усвояване на кредитен лимит в размер на сумата от 1 500 лева. Съгласно клаузата на т. 2.2 от договора страните постигат съгласие с част от предоставения кредитен лимит да бъде погасено изцяло задължението на картодържателя към търговската банка към датата на подписване на договора, формирано по силата на договор за издаване на кредитна карта *** от 2007 г., прекратен съгласно чл. 11.10 от Общите условия на [фирма] за платежни услуги на физически лица. Уговорено е, в клаузата на т. 3 от договора, ползваният кредит от разрешеният кредитен лимит да се олихвява с променлив годишен лихвен процент, формиран от референтен лихвен процент /РЛП/ в размер от 0,943 % към момента на сключване на договора и фиксирана надбавка, чиято величина е в зависимост от начина на използване на паричните средства - 13,1 % при безкасово плащане на стоки и услуги при търговци, с лихвен процент от 14,043 % - арг. т. 3.1 и 17,1 % при теглене на пари в брой от терминални устройства АТМ, съответно с лихвен процент от 18,043 %. – арг. т. 3.2. Изяснява се, че съгласно клаузата на т. 4.2 от договора общата дължима сума към момента на сключването му възлиза на 1 664,53 лева при начислена лихва по т. 3.1 от договора, съответно на 1 743,61 лева при лихва по т.3.2. В клаузата на т. 5.3 е установено задължението за картодържателя да погасява ежемесечно задължението си към търговската банка на падежа, определен като 14 дни след издаване на извличение, като неполучаването на последното не освобождава същият от заплащане на сумите, дължими във връзка с ползването на картата. Съгласно клаузата на т. 5.6 при избран от картодържателя начин на плащане - частично погасяване, последният се задължава на договорения падеж да заплати сумата, посочена като минимално плащане в извлечението, като върху непогасената сума от лимита се начислява договорна лихва, а при пълно погасяване – посочената в извлечението обща дължима сума. В т. 7.1 и т. 7.2. е установено конкретното задължение при частично погасяване, а именно за внасяне на част не по-малка от стойността на 3 % от общата сума на тегленията, плащанията при търговци, годишната такса за поддържане на картата, съответно застрахователна премия при сключена застраховка, цялата сума на начислените лихви за предходния период, съответно за пълно погасяване – общата сума на тегленията, плащанията при търговци, годишната такса за поддържане на картата, съответно застрахователна премия при сключена застраховка, заедно с цялата сума на начислени лихви, такси и комисиони. Изяснява се, че срокът на договора е обусловен от срока на валидността на картата, който е две години – арг. т. 8, както и, че се подновява автоматично на всеки две години от издаване на картата, освен при уведомление от страна на картодържателя, че не желае картата да бъде подновена.

По делото е представен и приет – в заверен препис писмен формуляр от 04.01.2016 г., с който ответникът А. Б. Д., в качеството си на картодържател, удостоверява получаването на карта и ПИН код от служител на [фирма] с отразен срок на валидност – м. октомври 2017 г.

С отговора на исковата молба ответникът не оспорва сключването и подписването на процесния договор за издаване на кредитна карта от 26.10.2017 г. с посоченото съдържание, както и реалното получаване на платежния инструмент – кредитната карта, удостоверено във формуляра от 04.01.2016 г., доколкото изложените по същество доводи касаят липсата на надлежно индивидуализирано вземане, предмет на договора за цесия, както и съществуването на вземанията и техния размер, но не и самото сключване на договора за кредит с конкретното му съдържание, респ. получаване на кредитната карта.

Ответникът не е оспорил авторството на посочените частни по своя характер документи, поради което и на основание чл. 180 ГПК същите се ползват с формална доказателствена сила относно обстоятелството, че обективизираните в тях изявления изхождат именно от лицето, подписало документа.

Предвид това и с оглед анализиранияте данни, следващи от тези доказателства, съдът

намира за установено по делото възникването между [фирма], в качеството ѝ на издател и кредитор и ответника А. Д., в качеството му на картодържател и кредитополучател, на облигационно правоотношение, чийто правопораждащ юридически факт е процесният договор за издаване на кредитна карта от 26.10.2015 г. и в изпълнение на задълженията си по който търговската банка е предала на ответника кредитна карта с осигурен кредитен лимит съгласно договореното между страните.

В настоящия случай, вземайки предвид съдържанието на договора, определено от правата и задълженията на двете страни, съдът достига до извод, че възникналото договорно правоотношение е по договор за револвиращ кредит, доколкото със същия страните са се съгласили в рамките на целия срок на действие на договора, обусловен от срока на валидност на кредитната карта, кредитополучателят да разполага с определена сума (кредитен лимит) в случая в размер на 1 500 лева, която може да ползва многократно и неограничено във времето, в рамките на целия срок на действие на договора, в пълен размер или частично – без да превишава текущия лимит – арг. т. 2.3 от договора и посредством безкасово плащане на стоки или услуги и/или теглене на пари в брой от терминални устройства – арг. т. 3.1 и т. 3.2. При тази разновидност на договора за кредит заемната сума се използва многократно, като връщането ѝ е обусловено по размер от волята на държателя на картата и ползваната от него сума в рамките на кредитния лимит при задължение за връщане на цялата усвоена главница по кредита при настъпване на срока на договора – арг. т. 10 и т. 10.3 от договора. При този вид договор за кредит, кредитополучателят има възможността да използва кредитния лимит чрез теглене на суми и извършване на разплащания, при което връщането на усвоената главница и начислената договорна лихва върху същата се погасяват с постъпване на средства по сметката, което е уговорено и в процесния договор за кредитна карта – арг. т. 5.4. и т. 5.5 от договора. Съгласно последните картодържателят погасява дължимите суми чрез вноски в брой, чрез сметка в търговската банка, като при погасяване от сметка банката автоматично удържа дължимите суми при осигурена наличност.

От клаузите на процесния договор се изясни, че страните са уговорили усвояване на кредитния лимит посредством кредитна карта, като самият договор за издаване на кредитна карта от 26.10.2015 г. включва като предмет и самото издаване на картата. По своята правна същност кредитната карта, като вид платежна карта, представлява платежен инструмент по см. на Наредба № 3 от 16.07.2009 г. за условията и реда за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти, приета с Решение на УС на БНБ (отм., бр. 37 от 4.05.2018 г., в сила от 8.05.2018 г.) и приложима към процесното правоотношение, с оглед момента на сключване на договора за кредитна карта – 26.10.2015 г. Съгласно разпоредбата на чл. 25 от Наредбата, платежната карта е вид платежен инструмент, върху който е записана информация по електронен начин и се използва многократно за идентификация на оправомощения ползвател на платежни услуги и за отдалечен достъп до платежна сметка и/или до предварително определен кредитен лимит, договорен между оправомощения ползвател на платежни услуги, на когото е издадена картата, и доставчика на платежни услуги, като тази карта е собственост на доставчика на платежни услуги, издател на картата и се използва само лично от оправомощения ползвател на платежни услуги, за определен срок. Същевременно, съгласно чл. 4, т. 5 от Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., отм., бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г.), приложим към процесното правоотношение, издаването на платежен инструмент и/или приемане на плащания с платежен инструмент представлява платежна услуга по см. на закона, която се предоставя въз основа на сключен договор с минимално изискуемо съдържание – арг. чл. 40 и чл. 41 ЗПУПС (отм), насочено към надлежна индивидуализация на страните - доставчик и ползвател на платежната услуга и предмета – конкретната платежна услуга, който ще бъде предоставена, в частност срока за това.

В настоящия случай по делото се установи, както сключването в писмен вид на

договор за издаване на кредитна карта между [фирма] и ответника А. Б. Д., така и включването в предметния му обхват на права и задължения във връзка с предоставяне/усвояване на разрешен кредитен лимит посредством издаването/използването на платежен инструмент – кредитна карта със срок на действие – м. октомври 2017 г., обусловен от валидността на кредитната карта.

Следователно, в полза на търговската банка е възникнало правото да получи от ответника, като кредитополучател, и на падежа усвоеният размер на главницата по договора, заедно с акцесорните вземания, при доказано реално усвояване в съответен размер.

Последното обстоятелство съдът приема за установено въз основа на данните, следващи от приетото по делото заключение на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза. В последното е изяснено, че първата транзакция по процесната кредитна карта е от 29.10.2007 г., тъй като към този период между страните е бил сключен договор за издаване на кредитна карта **** * от 2007 г., първоначалният лимит по който е бил в размер от 500 лева, впоследствие увеличен на 1000 лева и ще веднъж на 1 500 лева – на 14.12.2013 г. Установено е, че към 29.10.2015 г. – три дни след сключване на процесния договор от 26.10.2015 г. главницата по процесната кредитна карта, активна от месец октомври 2007 г., е в размер от 1 229,76 лева (след приспадане от усвоената главница от 1 500 лева на салдото по сметката от 270,24 лева), ведно с договорни лихви от 13,78 лева. Експертизата не констатира прекъсване на начисленията по сметката, обслужваща кредитната карта след тази дата, поради което приема, че с договора за издаване на кредитна карта **** от 26.10.2015 г. е осъществено пълно рефинансиране на задълженията по тази кредитна карта по предходния договор между страните договор за издаване на кредитна карта **** * от 22.10.2007 г., който извод следва, както от счетоводна информация, предоставена от кредитора *** АД, така и от данните в издадените месечни извлечения на кредитополучателя. В експертизата се посочва, че за периода на действие на процесния договор за кредит, с кредитната карта за извършвани общо 161 транзакции, като последно извършеното плащане на задължения по нея е от 29.01.2020 г. в размер от 170 лева и последващо служебно от 05.01.2021 г. в размер на 0,12 лева. Изяснено е, че главницата по усвоения кредитен лимит възлиза на 1 229,76 лева, усвоената и дължима такава по договора в размер от 5 411,82 лева (без такси), а заплатените главница в размер на 5 442,69 лева, при което общият размер на падежиралата и незаплатена главница се равнява на сумата от 1 198,89 лева. Експертизата достига до извод и относно наличието на падежирали и незаплатени такси по договора в размер от 80,97 лева, при което общата падежирала и незаплатена сума е 1 279,86 лева, включваща главница от 1 198,89 лева и такси в размер от 80,97 лева. Това е и размерът на дълга към 15.12.2021 г. – договора за цесия, с оглед липсата на данни за последващи плащания. При изслушването си пред съда вещото лице разяснява, че сметката, по която се правят начисленията по процесната карта е открита във връзка с първия договор между страните – от 2007 г., като през 2015 г. тази сметка не е била прекъсната, а кредитният лимит е останал непроменен при непрекъсваемост на начисленията – касае се за един лимит без промяна, тъй като промените в размера му са осъществени преди 2015 г. и се касае за форма на предоговаряне. Изяснява също, че последното реализирано плащане по кредитната карта е от 29.01.2020 г., след което е налице период на неплащане на суми. Последващото отразено в заключението служебно събиране на сума не представлява реално плащане от клиента, а служебно погасяване от търговската банка, най-вероятно при съществуваща наличност по друга сметка. Вещото лице посочва, че падежиралата и незаплатена главница е в размер от 1 198,89 лева, а сумата от 80,97 лева представлява стойност на начислени и незаплатени такси. Съдът кредитира заключението, преценявайки го по реда на чл. 202 ГПК, като компетентно и обосновано изготвено, от съответен специалист, въз основа на материалите по делото и след предоставяне на необходимите счетоводни данни, както от ответното дружество, така и от търговската банка

– кредитор, по същество останало неоспорено от страните.

Вземайки предвид експертните изводи, съдът намира за установено, че в полза на [фирма], като кредитор по договора за издаване на кредитна карта *** от 26.10.2015 г., е възникнало изискуемо парично вземане в размер на сумата от 1 198,89 лева под формата на усвоена и непогасена главница от ответника А. Д., предвид липсата на изложени твърдения и на представени доказателства за погасяването ѝ чрез плащане от последния. При определяне размера на вземането съдът съобрази, че съгласно експертизата сумата от 80,97 лева представлява стойност на начислени и изискуеми такси по договора, като последните нямат характер на главница като реално усвоена част от разрешения кредитен лимит, поради което съдът намира, че тази сума не следва да бъде включвана в размера на дължимото вземане, претендирано в настоящия процес именно като главница по договора. Същевременно е настъпил и падежът на вземането, обусловен от срока на действие на договора и на издадената кредитна карта - 26.10.2019 г., предвид автоматичното продължаване на първоначално уговорения двугодишен срок (изтичащ на 26.10.2017 г., в който смисъл е и отразения във формуляра срок на валидност на картата) с още две години, на основание клаузата на т. 8 от договора, което обстоятелство по същество не е оспорено от ответника.

Съдът, при анализ на приобщените по делото писмени доказателства намира, че ищцовото дружество [фирма] се явява материалноправен носител на това вземане, придобито от него по силата на договор за прехвърляне на парични вземания от 15.12.2021 г., сключен с кредитора [фирма], в качеството му на цедент.

По силата на този договор, представен и приет – в заверен препис като писмено доказателство по делото, търговската банка е прехвърлила в полза на ищеца вземания по договори за кредит, индивидуализирани в списъци, представляващи Приложение № 1А – необезпечен портфейл и Приложение 1Б – обезпечен портфейл

В представената и приета по делото извадка от Приложение № 1А – необезпечен портфейл от кредитополучатели – физически лица под № 926 е включено вземане спрямо ответника А. Б. Д., произтичащо от договор за кредит от 29.10.2007 г. в общ размер към 10.12.2021 г. от 1 649,46 лева, от които непогасена главница от 1 279,86 лева и лихва в размер от 369,60 лева, без такси и разноски.

С договора за цесия се осъществява промяна в субективната страна на едно съществуващо облигационно правоотношение, чрез прехвърляне на конкретно притезателно субективно право от досегашния му носител на трето, чуждо на тази връзка лице. Със сключване на договора, т. е. с постигане на съгласие между страните вземането преминава от цедента (стария кредитор) върху цесионера (приобретателя на вземането). Именно в този момент във вътрешните отношения между тях цедентът престава да бъде кредитор, тъй като със самото прехвърляне договорът се счита за изпълнен.

В конкретния случай по делото се доказва, както сключването на този договор, така и включването в предметния му обхват на вземане за главница в претендирания в настоящото дело размер, включващ и установения като реално дължим, чийто носител е кредиторът по договора за кредитна карта, което е основание за извод, че това притезание във вече установения размер реално е прехвърлено на ищеца и цесията е породила действие в отношенията между цедент и цесионер.

В тази връзка и с оглед конкретното оспорване, проведено с отговора на исковата молба, съдът намира а необходимо да отбележи, че макар действително в приложение № 1А към договора за прехвърляне на парични вземания да са описани вземания на кредитора [фирма] към кредитополучателя А. Д. – ответника по делото, включващи главница и лихва, с посочено основание за това договор от 29.10.2007 г., всъщност се касае именно за притезанията, следващи от процесния договор за издаване на кредитна карта *** от 26.10.2015 г. От изводите в съдебносчетоводната експертиза и разясненията, направени от

вещото лице се установи, че всъщност процесната кредитна карта е издадена на ответника по силата на предходен договор между страните и конкретно договор за издаване на кредитна карта *** от м. 10.2007 г., който впоследствие изцяло е рефинансиран с процесния, както и, че двата договора се обслужват от една сметка, с непрекъсваемост на транзакциите по нея и с издадена една кредитна карта. В заключението е посочено, че първата транзакция по кредитната карта е от 29.10.2007 г. – посочената дата в Приложение № 1А към договора за цесия, като е налице съответствие и между стойността на общо неизплатената сума по договора, установена експертно по делото – 1 279,86 лева с прехвърлената в полза на настоящия ищец по силата на това приложение, макар описана в последното като главница. Тези експертни изводи се подкрепят и от отразеното от кредитора и от кредитополучателя А. Д. в клаузата на т. 2.2 от процесния договор за издаване на кредитна карта *** от 26.10.2015 г., съгласно която страните постигат съгласие с част от разрешения кредитен лимит от 1 500 лева да бъде погасено в цялост задължението на картодържателя, формирано по силата на договор за издаване на кредитна карта *** от 2007 г. Това рефинансиране е и реално осъществено, предвид експертните данни за осчетоводяването му от дружеството – кредитор.

Предвид изложеното съдът намира, че с договора за цесия от 15.12.2021 г. в полза на ищеца [фирма] са прехвърлени именно вземанията на кредитора *** АД към ответника А. Д., произтичащи от процесния договор за издаване на кредитна карта от 26.10.2015 г. и отчитани по счетоводната сметка, открита във връзка с първия договор между страните и с оглед транзакциите по нея, останали непрекъсваеми такива, отчитайки, че усвояванията са осъществени посредством една и съща кредитна карта, при което последващите се явяват продължение на предходните, както и липсата на данни и доказателства за съществуващо друго договорно правоотношение между страните – с оглед волята им за цялостно погасяване на задълженията по предходния договор. Ето защо, съдът намира за неоснователно възражението на ответника относно цедиране на вземания по различен договор.

Същевременно съдът приема за установено, че договорът за цесия е произвел действие и по отношение на ответника А. Д. и спрямо него носител на вземанията по договора за кредитна карта от 26.10.2015 г. е именно ищцовото дружество.

Събраните по делото писмени доказателства сочат, че с пълномощно с нотариално заверени подписи от 21.12.2021 г. и на основание чл. 99, ал. 3 ЗЗД, кредиторът [фирма], като цедент, чрез изпълнителните си директори, е упълномощил лица, сред които и [фирма] да уведомят от негово име всички длъжници по вземанията, предмет на договора за прехвърляне на парични вземания от 15.12.2021 г. за осъщественото прехвърляне.

С уведомление за извършено прехвърляне на вземания [фирма], чрез [фирма] и пълномощника му адм. Тодорова, уведомява ответника А. Б. Д., че по силата на договор за прехвърляне на парични вземания от 15.12.2021 г. кредиторът е прехвърлил в полза на ищцовото дружество вземането към Д., възникнало от процесния договор за издаване на кредитна карта Visa Electron, Visa, * от 26.10.2015 г., както и, че след получаване на уведомление всички плащания следва да бъдат извършени именно в полза на цесионера.

По делото не са ангажирани доказателства това уведомление да е доведено до знанието на адресата – ответника по делото преди образуване на настоящото производство. Въпреки това, съдът намира, че А. Д. следва да се счита за уведомен за настъпилата промяна в кредитора на вземанията по процесния договор с получаване на уведомлението, заедно с препис от процесната искова молба, представляващо новонастъпил факт, чието правно значение следва да бъде съобразено в настоящия процес – арт. чл. 235, ал. 3 ГПК. Предвид това и доколкото законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомяването, то получаването на същото като приложение към исковата молба в рамките на съдебното производство по предявен иск за изпълнение на цедираното

вземане следва да се приема за надлежно връчване (в този смисъл Решение № 78 от 09.07.2014 г. по търг. дело № 2352/2013 г., II т. о. на ВКС и Решение № 3 от 16.04.2014 г. по търг. дело № 1711/2013 г., I т. о. на ВКС).

В тази връзка съдът намира за неоснователни възраженията на ответника, изложени в отговора на исковата молба и насочени към оспорване представителната власт на лицето, чрез което е изпратено уведомлението, респ. за адресирането му до трето лице.

Съгласно разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето, като последното има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор. Съгласно константната практика на ВКС изискването за съобщение от страна на предишния кредитор е с цел да бъде избегнато двойно плащане от страна на длъжника. В настоящия случай се установи, че уведомлението, приложено към исковата молба и получено от ответника в хода на процеса като приложение към същата, е адресирано до А. Б. Д. на адреса, вписан в договора за кредит, като изхожда от цесионера [фирма], чрез пълномощника му адв. Тодорова, въз основа на надлежно извършено упълномощаване от цедента [фирма]. Ето защо, съдът счита, че уведомлението за извършване на цесията е надлежно извършено и узнато от ответната страна. Наред с това, съдът взе предвид и липсата на изложени твърдения от ответника Д., респ. на представени доказателства за извършено погасяване на процесното вземане в полза на първоначалния кредитор, което да е осъществено преди съобщението за сключването на договора за цесия, от значение за релевантността на факта в кой момент е съобщена цесията – в т. см. в Решение № 173 от 15.04.2004 г. на ВКС по гр. д. № 788/2003 г., Определение № 987 от 18.07.2011 г. на ВКС по гр. д. № 867/2011 г., IV г. о., ГК.

С прехвърлянето на вземанията по процесния договор за кредитна карта и уведомяването за това на кредитополучателя цесията е породила действие за него и ищецът се явява носител на вземанията по процесния договор за кредит в установения по делото размер.

Изясни се, че с отговора на исковата молба ответникът въвежда правопогасяващо възражение с твърдение, че вземанията са недължими поради погасяването им по давност. Съдът намира това възражение за неоснователно, предвид следните съображения:

При систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 110 и чл. 118 ЗЗД следва изводът, че погасителната давност е законоустановен период от време, през който носителът на едно вземане бездейства и с изтичането на който последният губи възможността да получи защита на правото си чрез средствата на държавната принуда.

В настоящия случай, спрямо вземането в размер на сумата от 1 198,89 лева, представляващо останалата непогасена главница по договора за кредитна карта, намира приложение общият петгодишен давностен срок, установен в разпоредбата на чл. 110 ЗЗД. В подкрепа на този извод са и изложените мотиви в ТР № 5/2019 от 21.01.2022 г. по т. дело № 5/2019 г. на ОСГТК на ВКС, според които задължението по договор за кредит продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост. В настоящия случай, както вече се изясни, се касае за договор за револвиращ кредит с уговорен краен срок на действието, определящ изискуемостта на усвоената и непогасена главница от предоставени кредитен лимит, поради което за вземането е приложим петгодишният давностен срок.

Съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от момента, в който вземането е изискуемо. По делото се установи, че срокът за връщане на усвоената сума по договора за издаване на кредитна карта Visa Electron, Visa, * от 26.10.2015 г., обусловен от срока на валидност на кредитната карта, в случая две години и подновен автоматично с нови две години – арг. т. 8 от договора, е настъпил на 26.10.2019 г., от който момент е започнал да тече петгодишният давностен срок. В случая заявлението по чл. 410 ГПК е депозирано на

24.08.2022 г., което действие води до прекъсване на давностния срок на основание чл. 116 ГПК, съответно до спирането ѝ докато трае процеса – арг. чл. 115, ал. 1 б. "ж" ЗЗД. С оглед на това и при съобразяване с падежа на непогасената главница, то съдът намира, че същата не е покрита по давност. В тази връзка съдът взе предвид и данните от експертното заключение, съгласно които последното плащане по договора, реализирано от кредитополучателя е осъществено на 29.01.2020 г., което на основание чл. 116, б. б ЗЗД също е довело до прекъсване на давностият срок, поради което последният не е изтекъл и вземането за главница не е погасено по давност.

С оглед всичко изложено дотук предявеният иск по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 99 ЗЗД се явява доказан по основание и следва да бъде уважен за установения размер, възлизащ на сумата от 1 198,89 лева, представляваща непогасена главница по договор за издаване на кредитна карта Visa Electron, Visa, * от 26.10.2015 г., сключен с [фирма]. За разликата над уважения размер от 1 198,89 лева до пълния предявен размер от 1 279,86 лева или за сумата от 80,97 лева искът следва да бъде отхвърлен поради неустановяване от ищеца съществуването на вземане за главница в този размер.

Като законна последица от уважаване на иска, върху главницата се дължи и следва да бъде присъдена и законната лихва за забава, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 24.08.2022 г. до изплащане на вземането.

Предвид наличието на главен дълг и изпадане на ответника в забава от деня, следващ момента на настъпване на падежа на вземането, върху главницата от 1 198,89 лева е дължима и законна лихва за забава, считано от 27.10.2019 г. – деня, следващ падежа на главницата, до 23.08.2022 г., чийто размер съдът определи по реда на чл. 162 ГПК, съобразявайки данните от експертното заключение, както и неначисляване на лихва за забава за периода 13.03.2020 г. – 13.05.2020 г., предвид чл. 6 ЗМДВИП във връзка с въведеното в страната извънредно положение, като възлизащ на сумата от 273,05 лева, определен с помощта на електронен лихвен калкулатор. За тази сума и този период искът по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД се явява основателен и следва да бъде уважен, а за разликата до пълния предявен размер от 345,57 лева или за сумата от 72,52 лева, както и за датата 26.10.2019 г. (когато е падежът на вземането) искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Съдът намира, че доколкото вземането за главница не е покрито по давност и на основание чл. 119 ЗЗД – предвид акцесорния му характер не е погасено по давност и вземането за лихва за забава върху същата, съобразявайки и периода на това вземане, считано от който до датата на подаване на заявлението в съда – 24.08.2022 г. също не е изтекъл приложимият към притезанието тригодишен давностен срок.

По отговорността за разноси:

При този изход на спора – частична основателност на предявените иски право на разноси, съразмерно с уважената, респ. отхвърлената част от исковите, имат и двете страни, включително и за тези, направени в хода на производството по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на съда, в който смисъл са задължителните за съда разяснения, дадени в т. 12 на Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца, съразмерно с уважената част от исковите, следва да бъде присъдена сумата от 29,44 лева – разноси за държавна такса в заповедното производство и сумата от 379,14 лева – разноси за държавна такса и депозит за съдебносчетоводната експертиза в исковото производство. Искането на ищеца за присъждане на разноси и за адвокатско възнаграждение, съответно в размер на сумата от по 180 лева с вкл. ДДС за заповедното производство и на 350 лева в исковото, съдът намира за неоснователно, доколкото от страна на ищеца не са ангажирани доказателства, от които да се установи реалното извършване на посочения разход, а именно заплатено в полза на адв. Х. адвокатско възнаграждение. По делата са представени пълномощни за учредена

представителна власт в полза на адв. Г. Х. спрямо заявителя и ищец [фирма] за осъществяване на процесуално представителство пред съда, както и заверени копия от фактура № *****/03.08.2022 г. и платежно нареждане за кредитен превод от 11.08.2022 г. (л. 19 – 20 от ч. гр. дело № 45738/2022 г.), съответно фактура № */06.02.2023 г. и платежно нареждане за кредитен превод от 07.02.2023 г. (л. 55 – л. 56 от настоящото дело). Представените документи са нечетливи (предвид маркиране на сумите по тях в тъмен цвят) в частта относно сумите, като от същите не може да се направи извод относно превода на конкретна сума в полза на пълномощника на страната, в частност претендираните от 180 лева/350 лева. Наред с това, остава неясен и конкретно уговореният размер на дължимото възнаграждение за процесуалното представителство, тъй като във фактурите е цитиран договор за правна защита и съдействие по събиране на вземания, сключен с дружеството, съответно на 02.05.2017 г. и на 14.06.2021 г., каквито не са представени по делата. Съгласно задължителните за съда разяснения, дадени в т. 1 от Тълкувателно решение № 6/2013 г. на ОСГТК на ВКС на присъждане по правилата на чл. 78 ГПК подлежат само тези разноси, за които страните са доказали, че са извършени. В мотивите на решението изрично е посочено, че в договора за правна помощ следва да бъде указан видът на плащане, освен когато по силата на нормативен акт е задължително заплащането да се осъществи по определен начин – например по банков път. Тогава, както и в случаите, при които е договорено такова заплащане, то следва да бъде документално установено със съответните банкови документи, удостоверяващи плащането. В случая, от приложените документи не може да се направи извод за реално извършен разход от [фирма] за адвокатско възнаграждение за процесуално представителство, поради което и такова не следва да бъде присъждано. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК, съразмерно с отхвърлената част от исковите претенции, в полза на ответника следва да бъде присъдена сумата от 18,89 лева – разноси за адвокатско възнаграждение в производството по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, ГО, 51-ви състав и сумата от 47,22 лева – разноси за адвокатско възнаграждение в исковото производство. При определяне на подлежащите на присъждане размери съдът съобрази направеното от процесуалния представител на ищеца в о.с.з. на 23.10.2023 г. възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на претендираните възнаграждения, намирайки същото за основателно единствено по отношение на възнаграждението за защита в хода на заповедното производство, като съдът определи същото в общ размер от 200 лева по реда на чл. 6, т. 5 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в приложимата редакция на същата към момента на сключване на договора за правна защита и съдействие – 04.11.2022 г./, която разпоредба е приложима по аналогия съгласно § 1 от ДР на Наредбата, при съобразяване с конкретно извършените от пълномощника на длъжника процесуални действия, изразяващи се в подаване на възражение по чл. 414 ГПК. По отношение на поисканото възнаграждение за защита и представителство в настоящото исково производство съдът намира, че претендираният общ размер от 500 лева не се явява прекомерен по см. на чл. 78, ал. 5 ГПК, тъй като същият е малко над минималния размер, следващ от разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и възлизащ на сумата от 462,54 лева, съобразявайки и конкретно извършените процесуални действия от пълномощника на ответника, изразяващи се както в депозиране на писмен отговор, така и в представителство в проведеното открито съдебно заседание. При присъждане на посочените суми, съдът взе предвид отразеното в представените по делата договори за правна защита и съдействие, съответно от 04.11.2022 г. (л. 31 от ч. гр. дело № 45738/2022 г.) и от 01.06.2023 г. (л. 66 от настоящото дело) плащане на уговорените възнаграждения в брой, в който част същите имат характера на разписка, удостоверяваща получаването им – арг. т. 1 от Тълкувателно решение № 6/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес] срещу А. Б. Д., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес] обективно съединени установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 9 ЗПК, вр. чл. 99 ЗЗД и по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че А. Б. Д. дължи на [фирма] **сумата от 1 198,89 лева**, представляваща непогасена главница по договор за издаване на кредитна карта *** от 26.10.2015 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 24.08.2022 г. до изплащане на вземането и **сумата от 273,05 лева**, представляваща лихва за забава за периода от 27.10.2019 г. до 23.08.2022 г., за които суми по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, I ГО, 51-ви състав е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.09.2022 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 99 ЗЗД за разликата над уважения размер от 1 198,89 лева до пълния предявен размер от 1 279,86 лева или за сумата от 80,87 лева, претендирана като главница по договора и иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважения размер от 273,05 лева до пълния предявен размер от 345,57 лева или за сумата от 72,52 лева – лихва за забава, както и за 26.10.2019 г., като част от периода.

ОСЪЖДА А. Б. Д., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес] да заплати на [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес], на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, **сумата от 29,44 лева**, представляваща сторени разноски по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, I ГО, 51-ви състав и **сумата от 379,14 лева**, представляваща сторени разноски в исковото производство.

ОСЪЖДА [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес] да заплати на А. Б. Д., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес], на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, **сумата от 18,89 лева**, представляваща сторени разноски по ч. гр. дело № 45738/2022 г. по описа на Софийски районен съд, I ГО, 51-ви състав и **сумата от 47,22 лева**, представляваща сторени разноски в исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____